

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

Tit. 32. De novi operis nuntiatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

care & unire Seminatio beneficia simplicia primo vacatura, velut unire ea, quæ eo decreto non comprehenduntur; cuiusmodi sunt vacatura per resignationem, non quidem simplicem, sed conditionalem, in favorem scilicet tertii, & non alteri, vel sub reservatione penhous, aut simili, vel quæ sunt suæ collationis; quod non potest, *ex declarat. Cardd.* Prout nec potest facere unionem Ecclesiæ curatæ cum alia item curata, nisi forte propter paupertatem ut inde sufficiens competentia uni assignetur, Conc. Trid. Sess. 21. c. 5. & Conc. Provinciale Mechlin. 1607 a sede Apost. confirmatum ut neque regularia curata aut diversarum diocæseon Conc. Trid. Sess. 14. c. 5. *Reformat. & Sess. 24. cap. 13. §. in unionibus* Similiter licet idem Conc. Sess. 24. cap. 15. permittat Episcopo unire præbendis Cathedralibus tenibus alia beneficia, tamen ex quo loquitur tantum de præbendis, non extendit se concessio illa ad fabricam, Sacristiam, Capellanias, aut mensam Capitularem, licet tenuem, quia aliud est Capitulum, aliud singuli de Capitulo. Et hinc fit, quod debita mensa Capitulari cedant his, qui tempore solutionis sunt de Capitulo, etiam de novo admissi, licet debita iam antecesserint, quia solutio fit Capitulo, quod semper est idem, *arg. l. Proponebatur D. De iudicis*, non verò singulis de Capitulo, prout docet Gonz. *ad Reg. VIII. Cancell. Glossa 37 n. 25.* ex Calderino *Consil. 21. De præbendis* Si inquam, eiusmodi beneficia unire Seminario, aut alicui alteri sive beneficio sive officio, Episcopus voluerit, dicitur excedere limites suæ potestatis ad unendum.

4. Excedit & Abbas, non Episcopus, si is cognoscat de causa matrimoniali, aut publicas pœnitentias injungat, vel indulgentias concedat, quod de jure communi solis Episcopis permittitur, *c. Accedantibus 12. h. t.*

Interdum etiam excedunt Prælati in collatione beneficiorum: veluti, si aliquid suo uli reservent, vel sibi ea conferant, *c. Ad nures §. e. Illud 6. h. t.* vel si conferant indigno, aut alteri, primâ collatione nondum improbatâ: quo casu conferens pro ea vice potestate conferendi privandus est, *c. Inter dilectos 11. h. t.*

5. Contra, subditus in superiorem excedere dicitur: si non sit continens, *c. Clerici 4. h. t.* si Ecclesiam suam, vel sibi subjectam, citra con-

sensum Episcopi subjecerit sive unierit alteri, non obstante assensu vel confirmatione Metropolitanæ, *d. c. Sicut unire 8. h. t.* si de crimine publicè gloriatur, *c. Quam sit gravis 9. h. t.* si homicidio auctoritatem consiliumve directè vel indirectè præstiterit, *c. Existens 10. h. t.* si cum inferior esset Episcopo, publicas pœnitentias injunxerit aut indulgentias concesserit: aut aliàs dignitatem vel officium usurpavit superioris, *d. c. Illud 6. h. t.* Si Ecclesiasticam læsent potestatem, interdicti sententiam violando, *c. Tanta est 18. h. t.* Si contra fidem homagii præstiti negaverit Prælarum esse suum Dominum, vel de eorundem Judice seculari conquestus fuerit, aut eundem invaserit, *c. Gravem 15. h. t.*

TITULUS XXXII.

De novi operis nuntiatione,

1. Nuntiare opus novum quid sit.
2. Quare introducta sit nuntiatio novi operis.
3. 4. Forma ejusdem & effectus.

TAm Prælati quàm subditi etiam aliquando excedunt in ædificando seu novo opere construendo, etiâ si in piis rebus versentur, ut in ædificandis Ecclesiis & aliis piis locis, in præjudicium vicinorum, vel altarum Ecclesiarum, aut piorum locorum. Quia verò hic excessus per novi operis nuntiationem coercetur, ideo hic Tit. inscribitur *De novi operis nuntiatione.*

1. Opus novum facere videtur, qui aut ædificando, aut detrahendo aliquid, pristinam faciem operis mutat. *l. 1. §. opus novum 11. D. eod. tit.* Nuntiare hoc loco sumitur pro prohibere: & ideo nuntiat opus novum, qui denuntiat vicino, ne de novo ædificet. Nuntiatio verò novi operis est sollemnis prohibitio vicino facta, ne in opere novo ædificando pergat, donec de jure ædificationis constituerit, aut præstita sit eo nomine satisfactio.

Dixi, in opere novo ædificando; quia novi operis nuntiatio solum competit adversus opera, quæ nondum facta sunt, ne fiant, non autem

adversus ea, quæ jam ante nuntiationem facta sunt; nam eo casu recurrendum ad interdictum quod vi vel clam, vel aliud simile.

2. Fit autem nuntiatio novi operis vel ad conservandum jus nostrum, vel ad avertendum damnum, quod nobis inferitur, vel ad publicum jus servandum, l. 1. §. *nunc videamus*, juncto §. *nuntiatio D. eod.* Potestque fieri à quocumque, cujus interest nuntiare, proprio vel alieno nomine, & cuicumque existenti in opere novo extruendo, sive is sit servus, sive liber, sive dominus, sive faber, sive major, sive minor, sive masculus, sive femina; nam sufficit sic fieri, ut domino possit renuntiari.

3. Quod ad formam attinet, tribus modis nuntiatur novum opus, vel simpliciter verbo, vel auctoritate magistratus seu Prætoris per publicam personam, vel denique per jactum lapilli in ipsum opus, l. *De pupillo* §. 10. *D. eod.* Et differunt hi modi, quod in verbali nuntiatione possessor amittat possessionem, non autem qui nuntiat per Prætores vel jactum lapilli.

4. Effectus hujus nuntiationis utroque jure est, quod, postquam nuntiatum est, ædificans desistere debeat à cæpto opere: alioqui si speret nuntiatione porro pergat, quidquid postea ædificatum fuerit, sive jure sive injuriâ, expensis ipsius ædificantis destrui juberetur, c. 1. §. 2. *h. t. d. l. D. eod.* tum quia nuntiatio ista est quædam appellatio extrajudicialis, quâ pendente nihil attentandum est; tum quia factâ nuntiatione, is, cui factâ est, juris non facti via se tueri debet, id est Judicem adire & se illius jurisdictioni subjicere; ideoque si non adierit, ob contemptum judicis opus factum demoliri cogitur. Quod verum est, nisi notoriè constituerit nuntianti non competiisse ullum jus nuntiandi, aut periculum fuerit, aut nuntiatio (quæ debet fieri in re præsentis, id est eo loci, ubi novum opus fit) facta sit separatim ab opere, id est alio loco, quàm ubi opus fit: nam his casibus impunè sperni potest. Videatur plenius Gaill. 1. *Obs. 16.*

Ne tamen per ejusmodi nuntiationum opus aliquod temerè diutius impediatur, statutum est, ut novum opus nuntians intra tres menses probet opus in cæptum injuria constructum, d. c. 1. §. *ult. h. t.* Quibus peractis seu lapsis, ædificandi, oblata satisfactione de opere suis sumptibus

demolendo, in casum, quo injustè ædificatum pronuntietur, permittitur in opere cæpto pergere, d. c. *ult. §. l. unica Cod. eod.*

TITULUS XXXIII.

De Privilegiis & excessibus privilegiorum.

§. I.

De Privilegiis.

1. *Privilegium quid & quomodo à Beneficio ac Legibus distinguatur.*
2. 3. *Privilegia non extendenda extra personam, locum aut rem.*
4. *Privilegia quibus modis amittantur.*
5. *Ad privilegii substantiam non est necessaria scriptura.*

TRactatur hoc Tit. de Privilegiis in ordine ad delicta & excessus privilegiorum, vel potius de utrisque simul ex proposito: nam ut privilegia Clericis ac Religiosis concessa temerè violari non debent, ita neque delicta eorum manere impunita, qui privilegiorum limites excedunt, illique abutuntur.

Dicuntur autem Privilegia, quasi privatæ leges, *can. 3. Distinct.* 3. quia scilicet alicui particulari personæ aut communitati seu corpori, vel loco, speciale ac singulare jus concedunt, ut colligitur ex d. *can. 3. c. Abbatis inf. De verb. signif. & alis.* Addit communis sententia, contra jus; ut distinguat Privilegium à Beneficio Principis, quod speciale jus concedit secundum aut præter jus, non autem contra jus, *Bart. in l. 1. De jur. & facti ignor. & in l. fin. Cod. Si contra jus. & c. latè Iason. in l. fin. n. 27. D. De Constitut. Principum.* Verum non videtur necessaria additio ista, cum sæpè unum pro alio sumatur, aut sub alio contineatur, tanquam species, uti privilegium sub beneficio, prout ostendit Suarez 8. *De Legibus c. 1. n. 5.* possitque privilegium etiam præter jus dari.

A cæteris autem legibus distinguitur privilegium, quod illæ jus commune statuant &